

เอกสารแนะนำการจัดการเรียนการสอนแบบไฮสโคป ภายใต้โครงการไรซ์ไทยแลนด์

สำหรับบุคคลหรือหน่วยงานที่สนใจเข้าศึกษากระบวนการทำงาน

เอกสารแนะนำการจัดการเรียนการสอนแบบไฮสโคปภายใต้โครงการไรซ์ไทยแลนด์ ประกอบด้วย

1. ตารางกิจวัตรประจำวัน
2. วงล้อแห่งการเรียนรู้
3. ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (Key Developmental Indicators)

ตารางกิจกรรมประจำวัน

เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด
07.00 - 8.00	- รับเด็ก	- ครูสวัสดิ์ ทักทายผู้ปกครอง รับเด็ก สังเกตและตรวจสอบสุขภาพเด็ก - เด็กเก็บกระเป๋ ของใช้ส่วนตัว และคืนหนังสือนิทาน - เด็กฟังนิทาน/ทำความสะอาดห้องเรียน/ทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบ
08.00 - 08.30	เข้าแถวเคารพธงชาติ และกิจกรรมหน้าเสาธง	- เด็กร้องเพลง/เคารพธงชาติ/สวดมนต์ไหว้พระ
		- ครูพาเด็กกายบริหาร ออกกำลังกาย
		- ครูเวรอบรมหน้าเสาธง/สวัสดิ์ทักทายกัน
08.30 - 08.45	เตรียมตัวก่อนเรียนรู้	- เด็กดื่มนม/รับประทานอาหารว่าง,ล้างมือ,เข้าห้องน้ำ
08.45 - 09.00	กิจกรรมเช้าวันใหม่สดใสแข็งแรง	- ครูจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้
09.00 - 09.15	กิจกรรมกลุ่มใหญ่	- ครูจัดกิจกรรมกลุ่มใหญ่ที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้
09.15 - 09.45	กิจกรรมสร้างสรรค์	- ครูจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้
09.45 - 10.45	กิจกรรมเสรี และ กิจกรรมกลุ่มย่อย	- วางแผน (5นาที) เด็กเลือกมุมประสบการณ์ตามความสนใจ - ปฏิบัติ (40นาที) เด็กลงมือทำกิจกรรมตามมุมที่วางแผน - เล่นแล้วเก็บ (5นาที) ครูร้องเพลง หรือเปิดเพลงเบาๆ ให้สัญญาณ เด็กเก็บของเล่นและทำความสะอาดด้วยตนเอง - ทบทวน (10นาที) เด็กนำเสนอความคิดและผลงาน บอกเล่าสิ่งที่ไปปฏิบัติในมุม และตอบคำถาม
10.45 - 11.15	กิจกรรมเล่นสนุกนอกห้องเรียน	- ครูพาเด็กทำกิจกรรมเล่นสนุกนอกห้องเรียนหรือการเล่นกรรมกลางแจ้ง - เด็กล้างมือทำความสะอาดร่างกาย เตรียมตัวรับประทานอาหารกลางวัน
11.15 - 12.00	- พักเที่ยง	- เด็กๆ รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด
12.00 - 12.10	- เตรียมตัวก่อนนอน	- เด็กล้างมือ ล้างหน้า แปรงฟัน เข้าห้องน้ำ ปูที่นอน
12.10 - 12.20	- รับการบ้าน	- เด็กรับการบ้านที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ใส่แฟ้มการบ้าน
	- พานิทานกลับบ้าน	- เด็กเลือกนิทานที่สนใจมาเตรียมไว้ให้ครูลงบันทึกเพื่อยืมกลับบ้าน
12.20 - 14.20	- นอนพักผ่อน	- ครูเล่านิทานก่อนนอน, พาเด็กสวดมนต์, เปิดเพลงบรรเลงเบาๆ และให้เด็กนอนพักผ่อน
14.20 - 14.30	- ตื่นนอน	- เด็กเก็บที่นอน ล้างหน้า ทาแป้ง
14.30 - 15.00	- กิจกรรมสดชื่นหลังตื่นนอน	- ครูพาเด็กร้องเพลง,เล่านิทาน,ทบทวนการบ้าน, สนทนาทบทวนถึงเรื่องดีๆที่เด็กๆ ทำ,สะท้อนการเรียนรู้ก่อนกลับบ้าน - ครูแจกหนังสือนิทานพร้อมสมุดบันทึก (เล่มสีฟ้า) ให้เด็กเอาไปใส่กระเป๋า - ครูชักชวนให้เด็กเล่นเกมการศึกษาที่สอดคล้องกับหน่วยและเรื่องที่เรียนรู้ในวันนี้ - เด็กๆช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน รอผู้ปกครองมารับ
15.00 - 16.00	- ส่งเด็กกลับบ้าน	- ครูสนทนา พูดคุยกับผู้ปกครองที่มารับเด็กกลับบ้าน

วงล้อแห่งการเรียนรู้ (Wheel of Learning)

Key Developmental Indicators (KDIs) หมายถึง ตัวบ่งชี้พัฒนาการตามช่วงวัย

ตัวบ่งชี้พัฒนาการ (Key Developmental Indicators)

เด็กปฐมวัย มีธรรมชาติการเรียนรู้ที่แม้มีความแตกต่างกันเป็นรายบุคคล แต่มีลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความสามารถตามพัฒนาการด้านต่างๆ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่สังเกตและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับศักยภาพตามวัยได้ ตัวบ่งชี้พัฒนาการจะปรากฏขึ้นระหว่างที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้คน วัสดุอุปกรณ์ เหตุการณ์ และความคิดต่างๆ หลักสูตรนี้จึงได้กำหนด ตัวบ่งชี้พฤติกรรมและ คุณลักษณะ ตามวัยโดยจำแนกตามการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก 2 ช่วงอายุ คือ แรกเกิด-3 ขวบ และ 3-6 ขวบ ได้แก่

1. เด็กแรกเกิด-3 ขวบ ครอบคลุมตัวบ่งชี้พัฒนาการ 6 ด้าน

- A. การสร้างกระบวนการเรียนรู้
- B. อารมณ์ และสังคม
- C. ร่างกาย และสุขภาพ
- D. การสื่อสาร ภาษา และการรู้หนังสือ
- E. พัฒนาการด้าน สติปัญญา
- F. ศิลปะสร้างสรรค์

2. เด็กอายุ 3-6 ขวบ ครอบคลุมตัวบ่งชี้พัฒนาการ 8 ด้าน ได้แก่

- A. การสร้างกระบวนการเรียนรู้
- B. บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคม
- C. ร่างกาย สุขภาพ และสุขนิสัย
- D. การสื่อสาร ภาษา และ การรู้หนังสือ
- E. พื้นฐานทางคณิตศาสตร์
- F. ศิลปะสร้างสรรค์
- G. พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
- H. พื้นฐานทางสังคม

ระดับอายุ 0-3 ขวบ (6 ด้าน 42 ตัวบ่งชี้)

พัฒนาการ	ตัวบ่งชี้
A. การสร้างกระบวนการเรียนรู้	1. การริเริ่ม: เด็กแสดงถึงการริเริ่มทำ สิ่งที่น่าสนใจ
	2. การแก้ปัญหา: เด็กแสดงการแก้ปัญหา จากการสำรวจและการเล่น
	3. การช่วยเหลือตนเอง: เด็กทำสิ่งต่างๆ เพื่อตนเอง
B. อารมณ์ และสังคม	4. การรับรู้ถึงความแตกต่าง: เด็กแยกแยะ ความแตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่น
	5. ความผูกพัน: เด็กแสดงออกถึง ความผูกพัน กับผู้ที่ใกล้ชิด
	6. ความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่: เด็กปรับตัว สร้าง ความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่คนอื่น
	7. ความสัมพันธ์กับเด็ก: เด็กปรับตัว สร้างความสัมพันธ์กับเด็กคนอื่น
	8. อารมณ์: เด็กแสดงออกถึงอารมณ์ต่างๆ
	9. การเข้าใจผู้อื่น: เด็กแสดงออกถึงการเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น
	10. การเล่นกับผู้อื่น: เด็กเล่นกับผู้อื่น
	11. การร่วมกิจกรรมกลุ่ม: เด็กมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่มในชีวิตประจำวัน
C. ร่างกาย และสุขภาพ	12. การเคลื่อนไหวร่างกาย: เด็กเคลื่อนไหว ส่วนต่างๆของร่างกาย (การหันศีรษะ, การหยิบจับ, การเตะ)
	13. การเคลื่อนไหวร่างกายโดยรวม: เด็กเคลื่อนไหว (การคืบ, การคลาน, การเดิน, การวิ่ง, การทรงตัว)
	14. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์: เด็กเคลื่อนไหวร่างกายพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ
	15. ความคงทนในกลไกทางร่างกาย: เด็กรู้สึกและมีความคงทนในการสร้าง ประสบการณ์ทางร่างกาย
D. การสื่อสาร ภาษา และการรู้หนังสือ	16. การฟังและการตอบสนอง: เด็กฟังและแสดงการตอบสนอง

พัฒนาการ	ตัวบ่งชี้
	17. การสื่อสารด้วยภาษาท่าทาง: เด็กสื่อสารด้วยสีหน้า ท่าทางต่างๆ
	18. การสื่อสารแบบ 2 ทาง: เด็กแสดงการ สื่อสาร สนทนา ได้ตอบแบบ 2 ทาง
	19. การพูด: เด็กพูด
	20. การสำรวจสิ่งพิมพ์: เด็กสำรวจ หนังสือภาพและนิตยสารต่างๆ
	21. การสนุกกับภาษา: เด็กสนุกกับเรื่องราว บทกลอน คำคล้องจอง และเพลงต่างๆ
E. พัฒนาการด้านสติปัญญา	22. การสำรวจวัตถุ: เด็กสำรวจวัตถุอุปกรณ์ โดยใช้มือ ความรู้สึก ปาก เท้า ตา หู และจมูก
	23. การคงอยู่ของวัตถุ: เด็กค้นพบการคงอยู่ ของวัตถุ
	24. การสำรวจความเหมือนและความต่าง: เด็กสำรวจและ รับรู้ถึง ความเหมือนและ ความแตกต่างของสิ่งรอบตัว
	25. การรับรู้ถึงสิ่งที่มากขึ้น : เด็กมีประสบการณ์ เกี่ยวกับการเพิ่ม “มากขึ้น”
	26. ความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง: เด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ แบบหนึ่งต่อหนึ่ง
	27. จำนวน : เด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับ จำนวนของสิ่งต่างๆ
	28. ตำแหน่งของวัตถุ: เด็กสำรวจและรับรู้ถึง ตำแหน่ง ที่ตั้งของวัตถุ
	29. การมีและการไม่มี : เด็กรับรู้เกี่ยวกับการมี และไม่มี การเพิ่มและการลด
	30. การแยกส่วนและประกอบเข้าด้วยกัน: เด็กแยกชิ้นส่วนและนำมาประกอบ เข้าด้วยกัน
	31. การสังเกตจากมุมมองที่แตกต่างกัน : เด็กสังเกตเห็นผู้คนและ สิ่งของจากมุมมอง ที่แตกต่างกัน
	32. การเข้าร่วมงาน : เด็กเข้าร่วมในงานที่คุ้นเคย
	33. ช่วงเวลา: เด็กรับรู้เกี่ยวกับการเริ่มต้นและ การหมดเวลา

พัฒนาการ	ตัวบ่งชี้
	34. ความเร็ว: เด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับ “เร็ว” และ “ช้า”
	35. สาเหตุและผลลัพธ์: เด็กแสดงพฤติกรรมซ้ำเพื่อทำให้เกิดสิ่งต่างๆขึ้นอีก เพื่อสังเกตสาเหตุและผลลัพธ์
F. ศิลปะสร้างสรรค์	36. การเลียนแบบและการสมมุติ: เด็กเลียนแบบ และเล่นสมมุติตามจินตนาการ
	37. การสำรวจวัสดุอุปกรณ์ศิลปะ: เด็กสำรวจสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ศิลปะ
	38. การแยกแยะการรับรู้ภาพ : เด็กตอบสนอง และแยกแยะภาพที่เห็น และภาพถ่าย
	39. การฟังเสียงเพลง: เด็กฟังเพลง
	40. การตอบสนองต่อเสียงเพลง: เด็กแสดง การตอบสนองต่อเสียงเพลง
	41. เสียง: เด็กสำรวจและเลียนเสียงต่างๆ
	42. ระดับเสียง: เด็กสำรวจระดับเสียงของสิ่งที่ได้ยิน

ระดับอายุ 3-6 ขวบ (8 ด้าน 59 ตัวบ่งชี้)

พัฒนาการ	ตัวบ่งชี้
A. การสร้างกระบวนการเรียนรู้	1. การริเริ่ม: เด็กแสดงถึงการคิดริเริ่มในการสำรวจโลกรอบตัว
	2. การวางแผน : เด็กวางแผน และทำสิ่งต่างๆตามการตัดสินใจของตนเอง
	3. การปฏิบัติ : เด็กตั้งใจลงมือ ทำสิ่งต่างๆ ที่ตนเองสนใจ
	4. การแก้ปัญหา : เด็กลงมือ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่เล่น
	5. การใช้แหล่งเรียนรู้ : เด็กค้นหา รวบรวมข้อมูลและ สร้างความคิดเกี่ยวกับ โลกรอบตัว
	6. การสะท้อนความคิด : เด็กสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
B. บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคม	7. การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง : เด็กมีการรับรู้ต่อตนเองในเชิงบวก
	8. การตระหนักในความสามารถของตน : เด็กมีความมั่นใจและทำสิ่งต่างๆ ด้วยความสามารถของตนเอง
	9. อารมณ์ : เด็กแสดงออก บอก ความรู้สึก และจัดการอารมณ์ของตนเอง
	10. การเข้าใจผู้อื่น : เด็กแสดงถึงการรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
	11. ความเป็นชุมชน : เด็กมีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางสังคมภายในห้องเรียน
	12. การสร้างสัมพันธภาพ : เด็กสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการอยู่ร่วมกับเด็ก และผู้ใหญ่คนอื่นๆ
	13. การเล่นร่วมมือ : เด็กให้ความร่วมมือ ในการเล่นร่วมกับผู้อื่น
	14. การมีคุณธรรมในจิตใจ : เด็กแสดงออกถึงการรู้จักแยกแยะ สิ่งที่ดี และ สิ่งที่ถูก
	15. การแก้ไขความขัดแย้ง : เด็กแก้ไขความขัดแย้งทางสังคม ด้วยเหตุผล

พัฒนาการ	ตัวบ่งชี้
	16. ความมีวินัย: เด็กรับรู้และปฏิบัติตามข้อตกลงของส่วนรวม
C. ร่างกาย สุขภาพ และสุขนิสัย	17. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ : เด็กแสดงออกถึงความแข็งแรง ความยืดหยุ่น ความสมดุล และ การควบคุมการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการเคลื่อนไหว
	18. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก : เด็กแสดงออกถึงความแข็งแรง การประสาน ความสัมพันธ์ระหว่าง ตากับมือ และการควบคุมการใช้ กล้ามเนื้อเล็กทำกิจกรรม
	19. การตระหนักรู้ในร่างกาย : เด็กรับรู้เกี่ยวกับร่างกายของตนเอง และควบคุม การใช้งาน ในพื้นที่ต่างๆ
	20. การดูแลสุขภาพอนามัย : เด็กรักษาความสะอาด ดูแลสุขอนามัยส่วน ตน ตาม กิจวัตรประจำวัน
	21. พฤติกรรมการมีสุขภาพดี : เด็กปฏิบัติตนในการรักษาสุขภาพ ออกกำลังกาย และดูแลความ ปลอดภัยของตนเอง
D. การสื่อสาร ภาษา และ การรู้หนังสือ	22. ความเข้าใจความหมาย : เด็กเข้าใจและแสดงการตอบสนอง ต่อ สิ่งที่ฟังได้ตรงกับความหมาย
	23. การพูด : เด็กใช้ภาษา แสดงความคิด ความรู้สึกของตนเอง
	24. การใช้คำศัพท์ : เด็กเข้าใจ และใช้คำศัพท์ ประโยค ข้อความ ต่างๆ ถูกต้องตามความหมาย
	25. การตระหนักรู้ในเสียง : เด็กแยกแยะความแตกต่างของเสียงที่ได้ยิน ในภาษาพูด
	26. ความรู้เกี่ยวกับตัวหนังสือ : เด็กระบุชื่อเรียกตัวอักษรและเสียง ได้ตรง ตามพยัญชนะ
	27. การอ่าน : เด็กอ่านสิ่งต่างๆ เพื่อความสุข และเพื่อค้นหาข้อมูล
	28. การมีความคิดรวบยอด เกี่ยวกับสัญลักษณ์ตัวหนังสือ : เด็กแสดง ถึงความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
	29. ความรู้เกี่ยวกับหนังสือ : เด็กแสดงออกถึงความรู้เกี่ยวกับ หนังสือ
	30. การเขียน: เด็กเขียนตาม จุดมุ่งหมายที่หลากหลาย

พัฒนาการ	ตัวบ่งชี้
	31. การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ : เด็กใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษง่ายๆ ในการ สื่อความหมาย
E. พื้นฐานทางคณิตศาสตร์	32. คำศัพท์จำนวนและ สัญลักษณ์ ตัวเลข: เด็กเข้าใจ ความหมาย และใช้คำศัพท์ เกี่ยวกับตัวเลข จำนวนและ สัญลักษณ์ต่างๆ
	33. การนับ: เด็กนับจำนวนของ สิ่งต่างๆ
	34. ความสัมพันธ์ระหว่าง ส่วนย่อยและทั้งหมด: เด็กประกอบ และ แยกส่วนต่างๆ ของวัตถุ
	35. รูปร่าง รูปทรง: เด็กจำแนก, บอกชื่อ และอธิบายลักษณะ ของ รูปร่าง รูปทรงต่างๆ
	36. การตระหนักในเรื่อง มิติสัมพันธ์: เด็กระบุความสัมพันธ์ ของ ระยะ ตำแหน่ง ทิศทาง พื้นที่ ระหว่างผู้คนกับวัตถุต่างๆ
	37. การวัด: เด็กวัดเพื่ออธิบาย เปรียบเทียบ จัดลำดับสิ่งต่างๆ
	38. หน่วย: เด็กเข้าใจและใช้ มโนทัศน์เกี่ยวกับหน่วย
	39. แบบรูป: เด็กจำแนก อธิบาย ทำตามแบบ ต่อเติมให้สมบูรณ์ และสร้างแบบรูปต่างๆ
	40. การวิเคราะห์ข้อมูล: เด็กใช้ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ใน การสรุป ตัดสินใจ และแก้ปัญหา
F. ศิลปะสร้างสรรค์	41. ศิลปะ: เด็กแสดงออกและ ถ่ายทอดสิ่งที่สังเกตพบ ความคิด จินตนาการ และความรู้สึกผ่าน ผลงานทางศิลปะแบบ 2 มิติ และ3 มิติ
	42. ดนตรี: เด็กแสดงออกและ ถ่ายทอดสิ่งที่สังเกตพบ ความคิด จินตนาการ และความรู้สึก ผ่านดนตรี
	43. การเคลื่อนไหว: เด็กแสดงออก และถ่ายทอดสิ่งที่ สังเกตพบ ความคิด จินตนาการ และความรู้สึก ผ่านการเคลื่อนไหว
	44. การเล่นสมมุติ: เด็กแสดงออก และ ถ่ายทอดสิ่งที่สังเกตพบ ความคิด จินตนาการ และ ความรู้สึกผ่าน การเล่น บทบาท สมมติ
	45. การชื่นชมศิลปะ: เด็กแสดงความ ชื่นชมในศิลปะสร้างสรรค์ต่างๆ

พัฒนาการ	ตัวบ่งชี้
G. พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์	46. การสังเกต: เด็กสังเกตวัตถุ และกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม
	47. การจัดหมวดหมู่: เด็กจัดหมวดหมู่สิ่งของตามลักษณะ การใช้ งาน ผู้คน และสถานการณ์
	48. การทดลอง: เด็กทำการทดลอง เพื่อทดสอบความคิดของตนเอง
	49. การทำนาย: เด็กคาดเดาสิ่งที่ คิดว่าจะเกิดขึ้น
	50. การสรุปผล: เด็กสรุปข้อมูล จากประสบการณ์และการสังเกต ด้วยตนเอง
	51. การสื่อสารความคิด: เด็กสื่อ ความคิดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญและ กลไกการทำงาน ของวัตถุต่างๆ
	52. ธรรมชาติและโลกรอบตัว: เด็กรวบรวมความรู้เกี่ยวกับ ธรรมชาติ และโลกรอบตัว
	53. เครื่องมือและเทคโนโลยี: เด็กสำรวจและใช้เครื่องมือและ เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
H. พื้นฐานทางสังคม	54. ความแตกต่าง: เด็กเข้าใจใน ความแตกต่างของผู้คนด้าน ลักษณะภายนอก ความสนใจ และความสามารถต่างๆ
	55. บทบาทในชุมชน: เด็กแสดงถึง การเข้าใจบทบาทและหน้าที่อัน แตกต่างกัน ของผู้คนในชุมชน
	56. การตัดสินใจ: เด็กมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเรื่องต่างๆในห้อง
	57. ภูมิศาสตร์: เด็กเข้าใจและระบุ องค์กรประกอบต่างๆ และตำแหน่ง พื้นที่ ในสิ่งแวดล้อม
	58. ประวัติศาสตร์: เด็กเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่มีในอดีต ปัจจุบัน และ อนาคต
	59. ระบบนิเวศ: เด็กเข้าใจถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดูแล รักษา สิ่งแวดล้อม